

ת"פ 12267/11/14 - מדינת ישראל נגד סלומון וונדמגין

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

15 אפריל 2015

ת"פ 12267-11-14 מדינת ישראל נ'
וונדמגין
לפני כב' השופטת רות לורך, סג"נ

המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	סלומון וונדמגין

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד אלון טנקג'י

ב"כ הנאשם עו"ד איתי שוחט

הנאשם הובא באמצעות שב"ס

גזר דין

1. הנאשם הורשע לפי הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן המייחס לו ביצוע עבירת שוד, לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין התשל"ז-1977.
2. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה מלאה באשר לעונש שיוטל על הנאשם, אך הוסכם בין הצדדים על הטלת מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן בסך 5,000 ₪.

כתב האישום המתוקן

3. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 27.10.14 בשעה 17:33 או בסמוך לכך, נכנס הנאשם לקיוסק "מפגש המזל" בפתח תקווה (להלן: "**הקיוסק**"), והימר במכונות ההימורים הנמצאות בחלקו האחורי של הקיוסק. בשעה 21:37 או בסמוך לכך, לאחר שהפסיד כ-3000 ₪, יצא הנאשם מהקיוסק זעוף פנים.
4. בשעה 21:56 שב הנאשם לקיוסק כשהוא חובש כובע מצחייה ומעליו כובע קפוצ'ון. הנאשם נצמד לדלת הכניסה לדלפק, המותרת לכניסת עובדי הקיוסק בלבד, וביקש מהמוכר שקית (להלן: "**השקית**"). המוכר מסר לו שקית וביקש ממנו להתרחק מהדלת ולא להיכנס. חרף בקשה זו, נכנס הנאשם אל הדלפק דרך הדלת, נצמד אל המוכר ודרש ממנו: "**שים את הכסף מהר לפני שאני דוקר אותך בראש**". בעקבות איומים אלו, ניגש המוכר לקופה, הוציא שטרות כסף ושם בשקית אשר אחז הנאשם.

5. הנאשם דרש מהמוכר בשנית את כל הכסף. משהשיב המוכר כי אין יותר, פתח הנאשם את מגירות הדלפק, נטל שטרות ויצא מהדלפק אל עבר היציאה מהחנות. אז, שב הנאשם על עקבותיו, פנה אל המוכר באומרו **"יש לך פה עוד כסף נכון?"**, ומשהשיב המוכר כי אין לו, איים עליו הנאשם **"לפני שאני דוקר אותך בראש שים את כל הכסף"**. המוכר אשר נרתע מהאיומים שפך לשקית תכולת קופסא שהכילה מטבעות כסף.
6. בהמשך למתואר לעיל, נטל הנאשם את השקית עם הכסף, ובה סך של כ-5,000 ₪, ונמלט מהקיסוק.

טיעוני הצדדים לעונש

7. **ב"כ המאשימה** טענה בתמצית: עבירת השוד בה הורשע הנאשם היא עבירה חמורה, המשלבת פגיעה בקניין ובגוף, זאת גם כאשר האלימות הנלווית למעשה הינה מינורית. בעבירה מסוג זה אף קיים חשש להסלמת האירוע בשל התנגדות מצד הקורבן;
- מדובר בשוד חד פעמי שבוצע באופן ספונטני ובלתי מתוכנן, ללא שימוש בנשק אך תוך איומים לשימוש בסכין, כאשר הנאשם מאיים לדקור את המתלונן בראשו מספר פעמים. העובדה שהנאשם עשה שימוש באיומים ולא באלימות פיזית ממש אין בה כדי להקל עם הנאשם, זאת בשל פחדו האמיתי והממשי של הקורבן שהנאשם יממש את איומיו;
- בקביעת מתחם הענישה יש להביא בחשבון את הנזק הנפשי שנגרם למתלונן, נזק שהינו אינהרנטי לעבירות מסוג זה. הנאשם אמנם הסכים לשלם פיצוי למתלונן, אך זאת בגובה הסכום שנגזל ולא מעבר לכך;
- פסיקת בית-המשפט העליון ביחס למתחם הענישה הראוי מקום בו מדובר בעבירות שוד המבוצעות באופן ספונטני ומלווה באלימות מינורית איננה אחידה. ישנם מספר פסקי-דין מהתקופה האחרונה המעלים את הצורך להחמיר את רף הענישה הנוהגת, ובהתאם לכך **סבורה המאשימה כי מתחם העונש ההולם את האירוע נע בין 20 ל-40 חודשי מאסר**.
- הנאשם הודה בביצוע המעשים וחסך זמן שיפוטי ויש בכך כדי להקל במידה מה בעונשו, אך לא מדובר בהסדר טיעון שנבע מקושי ראיתי;
- על אף גילו הצעיר, לנאשם עבר פלילי בגין עבירות רכוש. הנאשם ביצע עבירת שוד תוך שימוש בנשק קר בגינה נשפט ל-6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. מדובר בעונש מקל, אך הנאשם לא השכיל לנצל את ההזדמנות שניתנה לו;
- העובדה שהעבירה בענייננו בוצעה לאחר הפסד כספי שחוזה הנאשם, מלמדת כי המעשה שביצע נראה בעיניו כפתרון לגיטימי עת הוא נקלע לקושי כלכלי. יש להטיל על הנאשם עונש מרתיע שימנע ממנו לחזור על המעשים; בהתחשב בנסיבות שפורטו, מבקשת המאשימה לגזור את עונשו של הנאשם באמצע המתחם אליו עתרה.
8. **ב"כ הנאשם** טען בתמצית: נסיבות ביצוע העבירה בענייננו אינן חמורות. העבירה בוצעה בספונטניות כשהנאשם גלוי ראש, ללא שימוש בכלי משחית וללא שימוש באלימות, כאשר האיומים שמשמיע הנאשם נאמרו ברצף דברים אחד. אף הסכום שנגנב על-ידי הנאשם הינו נמוך.
- מעשיו של הנאשם אמנם עולים כדי עבירות שוד, אך מדובר על מעשים שקרובים לעבירה חמורה פחות של דרישת נכס באיומים;
- מתחם הענישה ההולם את המעשים נע בין 6 ל-11 חודשי מאסר בפועל**. רף הענישה לו טענה המאשימה מחמיר יתר על המידה, תוך הפניה לפסיקה בה נקבעו עונשים מקלים בגין מעשים שהינם חמורים יותר ממעשיו של הנאשם; בניגוד לדברי המאשימה, בית-המשפט העליון לא קבע הלכה חדשה בעניין זה;
- אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה - מדובר בנאשם צעיר, אב לבת קטנה. הנאשם אמנם נשפט בגין עבירה משנת 2009 ל-6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, אך מאז לקח עצמו בדיים, עבד במשך 4 שנים במאפיה וניהל חיים זוגיים. בסמוך לפני ביצוע העבירה נקלע לקשיים, יחסיו הזוגיים עלו על שרטון והוא עזב מקום עמוד 2

העבודה. מצבו הרגשי הקשה, בשילוב עם ההפסד הכספי בשל הימוריו ביום האירוע, הובילו אותו לביצוע העבירה; הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו והביע חרטה, שילם 5,000 ₪ כפיצוי למתלון, ובכך ביקש לשפות אותו על הנזק שנגרם לו, על אף שלא הוכח כי נגרם למתלון נזק נפשי של ממש; בגין הליך זה עתיד הנאשם לרצות עונש מאסר ראשון. במהלך מעצרו שימש הנאשם כמורה בבית-המעצר, סייע ותמך בעצורים אחרים. משפחתו של הנאשם מוכנה לקלוט אותו ולסייע לו מיד עם שחרורו ממאסר; במכלול הנסיבות שפורטו, סבורה ההגנה כי יש להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם אליו עתרה, 6-8 חודשי מאסר בפועל לכל היותר.

9. במהלך הטיעונים לעונש העידה **אחותו של הנאשם**, אשר סיפרה כי הנאשם הינו בחור טוב והגון, וכי בכוונת המשפחה לתמוך בו לאחר שחרורו ממאסר. **אביו של הנאשם** הביע צער על המקרה וציין כי הנאשם עוזר לו והוא חסר למשפחה. כמו כן הוצג מכתב ממעסיקו של הנאשם עובר למעצרו (ע/2) אודות תפקודו המוצלח.

10. **הנאשם** הביע חרטה ולקח אחריות על מעשיו. הוא ציין כי הוא מתבייש במעשים, וכיום מבין שמדובר בטעות שנגרמה בשל קשייו הרגשיים. הנאשם הביע רצונו לחזור במהרה למשפחתו ולבתו הקטנה. לאחר תום ישיבת הטיעונים לעונש, הגישה ההגנה מכתב נוסף שכתב הנאשם, בו ביקש לנהוג עימו במידת הרחמים למען משפחתו, שכן שכיום הוא מבין את חומרת מעשיו ואת ההשלכות הקשות שיש להם.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

11. בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין, לצורך קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנוהגת.

12. **הערכים החברתיים** שנפגעו ממעשי הנאשם הם הזכות לביטחון אישי ולשמירה על זכות הקניין. הפגיעה בזכויות אלה בענייננו אינה קלת ערך. הנאשם נצמד אל המתלון ואיים עליו כי ידקור אותו בראשו. לאחר שהמתלון מסר לו את הכספים שהיו מצויים בקופת הקיוסק, חזר הנאשם על האיומים פעם נוספת, והמתלון נאלץ למסור לו כספים נוספים שהיו מצויים בקופסא מחוץ לקופה. מדובר באיומים ישירים לשימוש באלימות חמורה, אשר ברי כי גרמו למתלון פחד ואימה והביאו לפגיעה של ממש בביטחונו. יחד עם זאת, יובהר כי לא הוגש תצהיר נפגע עבירה המצביע על נזק קונקרטי שנגרם למתלון.

הנאשם גנב סכום כסף משמעותי של 5,000 ₪, כאשר במהלך האירוע התחיל לצאת מהקיוסק אך חזר על עקבותיו ואיים אל המתלון בשנית בניסיון לברר האם מצויים בקיוסק כספים נוספים אותם יכול לגנוב.

13. העונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירת שוד הינו 14 שנות מאסר, ובכך יש כדי לבטא את החומרה היתרה בה רואה המחוקק עבירות אלה.

על עוצמת פגיעתה של העבירה בביטחונו האישי של הקורבן נכתב רבות. בית-המשפט העליון הדגיש את הצורך בהטלת ענישה מרתיעה על המבצעים עבירות אלו. ר' למשל ע"פ 9094/12 **טספאי נ' מדינת ישראל** (28.4.2013), שם נקבע:

"אין מחלוקת כי עבירת השוד עבירה חמורה היא. ראשית, פוגעת עבירה זו בקניינו של הקרבן. שנית, וחמור מכך, עבירת השוד פוגעת בביטחונו האישי של הקרבן. תחושת האימה וחוסר האונים בה שרוי קרבן עבירת השוד, והחשש לחייו, מותירים בו לא פעם צלקות חמורות לאורך תקופה ארוכה. מטעם זה קבע בית המשפט לא אחת כי גם מקום בו לא בוצעה אלימות פיזית בפועל, וכן מקום בו כלל לא הוצג כלי הנשק, ראוי להטיל עונשים מרתיעים על המבצעים עבירות אלו".

14. אשר **לנסיבות ביצוע העבירה** - הנאשם ביצע את העבירה בסמוך לאחר שהפסיד כ-3000 ₪ במכונות הימורים המצויות בחלקו האחורי של הקיוסק. לא מדובר בעבירה שנעברה תוך תכנון מוקדם מוקפד. הנאשם נכנס חזרה אל הקיוסק כאשר הוא חובש כובע מצחיה ומעליו כובע קפוצ'ון, אך לא הסתיר את פניו ולא הצטייד בכלי נשק כלשהו לצורך ביצוע השוד. נראה כי מדובר במעשה ספונטני, אשר נבע ממצוקתו של הנאשם ומכעסו על שהפסיד כספו בהימורים. יחד עם זאת, הנאשם שב ואיים על המתלונן מספר פעמים תוך דרישה ליטול ממנו עוד ועוד כספים שהאמין שהוא מחזיק בהם.
15. אשר **למדיניות הענישה הנוהגת** - הצדדים הגישו פסיקה רבה לביסוס מתחמי הענישה אליהם טענו. מעיון בפסקי-דין שעניינם עבירות שוד בנסיבות דומות, הן אלה שהציגו הצדדים והן אחרים, ניתן לראות כי הענישה מגוונת מאוד. לעבירת השוד פנים וצורות רבות: קיימת הבחנה ברורה בין עבירה שנעברה תוך פגיעה פיזית אלימה לזו שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; עבירת שוד שבוצעה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לבין עבירה אקראית וספונטנית; עבירת שוד שנעברה בחבורה לעומת ביצועה על-ידי יחיד; עבירת שוד שנעשתה תוך שימוש בנשק חם או קר, לבין עבירה ללא שימוש בכלי כלשהו; וכיוצ"ב.
- לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, נעזרתי בפסקי-הדין הבאים, תוך התחשבות בשוני בינם לבין המקרה שלפניי:
- א. ע"פ 772/13 **יחיא נ' מדינת ישראל** (29.6.2014) - המערער ניהל שיחה קצרה עם אישה שישבה על ספסל בגן ציבורי, ואז נטל את התיק שלה ונמלט בריצה. המתלוננת רדפה אחרי המערער תוך שהיא צועקת "גנב". בשלב זה חסם המערער את פיה של המתלוננת כדי להשתיקה, אחז בידה בכוח והפיל אותה. המערער שכב על גופה של המתלוננת והכניע אותה, ואז נמלט מהמקום כשהתיק בחזקתו. בית-המשפט המחוזי גזר על המערער 4 שנות מאסר בפועל. **בית-המשפט העליון קבע כי הענישה הנוהגת במקרים שעניינם מעשי שוד ספונטאניים, ללא תכנון מוקדם וללא שימוש בנשק, תוך שלפגע העבירה לא נגרמו נזקים או נגרמו נזקים לא חמורים, נעה בין מספר חודשי מאסר בפועל ל-28 חודשי מאסר בפועל.** לפיכך התקבל הערעור, ועונשו של המערער הועמד על **24 חודשי מאסר בפועל.**
- ב. ע"פ 6862/13 **חג'אזי נ' מדינת ישראל** (7.7.2014) - המערער תלש מצווארו של אדם שהלך ברחוב שרשרת זהב יקרה בשווי של כ-2000 דולר, וברח מן המקום. בית-המשפט המחוזי גזר על המערער 40 חודשי מאסר בפועל. **בית-המשפט העליון חזר וקבע כי מתחם הענישה בעבירת שוד המתבטא באירוע ספונטני וחד פעמי שנלווית לו דרגת אלימות נמוכה ואינו כולל שימוש בנשק נע בין 6 ל-28 חודשי מאסר בפועל.** על המערער נגזרו **28 חודשי מאסר בפועל**, בשים לב לעברו הפלילי המכביד של המערער, הכולל שמונה הרשעות קודמות בעבירות רכוש ואלימות.
- ג. ע"פ 4125/14 **חרב נ' מדינת ישראל** (6.1.2015) - המערער הורשע בניסיון שוד, לאחר שניסה לשדוד כסף מקופת חנות מכולת באיומי אקדח צעצוע ותוך כיסוי פניו בצעיף, ונס לאחר שהמוכר נאבק בו. בית-המשפט המחוזי הטיל עליו עונש של 30 חודשי מאסר בפועל. בית-המשפט העליון קיבל את הערעור והעמיד את עונשו של המערער על **24 חודשי מאסר בפועל**, כאשר נקבע כי אמנם אין מדובר באירוע ספונטני אך דרגת האלימות שהופעלה במהלכו, לא הייתה מן החמורות, והנזק שנגרם לא היה משמעותי.
- ד. ע"פ 2678/12 **אבו כף נ' מדינת ישראל** (15.1.2013) - המערער נכנס לסניף דואר כשהוא רעול פנים, ומסר לפקידה פתק מאיים הדורש למסור לו כסף. הפקידה מסרה למערער 2000 ₪ והוא נמלט מהמקום. בית-המשפט המחוזי גזר על המערער **36 חודשי מאסר בפועל**, זאת תוך הדגשת עברו הפלילי המכביד. הערעור על חומרת העונש נדחה.
- ה. ע"פ 9094/12 **טספאי נ' מדינת ישראל** (28.4.2013) - המערער נכנס לסניף

בנק הפועלים, וניגש לפקידה כשידו בכיס המקטורן שלבש. המערער גרם לפקידה להבין שיש בכיסו אקדח ואמר לה שמדובר בשוד, תוך שהוא מאיים עליה שאם תעשה מעשים שיעוררו חשד יירה בה. הפקידה מילאה שקית במזומנים והמערער יצא מהבנק כשהוא נוטל עימו 5890 ₪. בית-המשפט העליון הפחית את עונשו של הנאשם והעמידו על **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**, נוכח המלצת שירות המבחן, והיותו של המערער אדם נורמטיבי ללא עבר פלילי, אשר נסיבות חייו הקשות ומצבו הכלכלי הביאו אותו לביצועה העבירה.

ו. ת"פ (מחוזי ים) 40251-12-13 **מדינת ישראל נ' חנניה** (24.12.2014).
הנאשם שדד שני סניפים של בנק הדואר באיומי אקדח צעצוע שנחזה להיות אמיתי, כשהוא רעול פנים. **נקבע כי מתחם העונש ההולם בגין כל אחד מהאירועים נע בין 6 ל-40 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם פעל מתוך מצוקה כלכלית בעטיה נתון היה ללחצים ולאיומים על חייו ועל חיי משפחתו. נוכח נסיבות חייו הקשות, הבעת החרטה הכנה וניסיונו של הנאשם לשקם עצמו, נגזרו עליו **9 חודשי מאסר בפועל**.

16. המאשימה הפנתה לפסק-דין של בית-המשפט העליון בע"פ 6453/14 **קלימנקו נ' מדינת ישראל** (28.1.2015), שם העלה כב' השופט מזוז ספק האם מתחם הענישה שנקבע בפסק-הדין בע"פ 772/13 **יחיא** המוזכר לעיל, הולם את חומרתה ופגיעתה הקשה של עבירת השוד. לאור הערה זו של השופט מזוז, סבורה המאשימה כי יש לקבוע בענייננו מתחם ענישה אשר קצהו התחתון עומד על 20 חודשי מאסר. ואולם, גם אם ניתן לראות בהערת אגב זו של השופט מזוז משום הנחייה כללית בדבר הצורך להחמיר עם מבצעי עבירות שוד, הרי שבנסיבות מקרה זה, שהינן חמורות פחות מהנסיבות בעניין **יחיא**, אין מקום לקביעת מתחם ענישה מחמיר יותר כעמדת המאשימה.
17. **לאחר שבחנתי את הענישה הנוהגת ואת השיקולים המפורטים לעיל, ראיתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם את האירוע נע בין 6 ל-30 חודשי מאסר בפועל.**

גזירת עונשו של הנאשם

18. אשר **לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**, שקלתי לקולא את הודאתו של הנאשם באשמה, לקיחת האחריות, ואת החרטה שהביע על מעשיו. הנאשם הפקיד סכום של 5,000 ₪ כפיצוי לקורבן העבירה, וביקש למסור לו את התנצלותו.
עוד הבאתי בחשבון את גילו הצעיר של הנאשם, כבן 29, ואת מצבו המשפחתי, כאב לילדה קטנה. קודם למעצרו, עבד הנאשם 4 שנים בתפקיד ניהולי במאפיה, וניהל אורח חיים נורמטיבי. במכתב המלצה שכתב לו מעסיקו (ע/2) תואר הנאשם כעובד חרוץ ואחראי.
19. לחומרא שקלתי את עברו הפלילי של הנאשם. עיון בגיליון ההרשעות של הנאשם (ע/1) מעלה כי בשנת 2008 הורשע בגין עבירות פריצה לבניין וביצוע גניבה והיזק במזיד לרכוש, ונדון למאסר מותנה ולהתחייבות להימנע מעבירה. בשנת 2011 נדון הנאשם ל-6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בגין עבירות שוד, החזקת סכין וגניבה שביצע בשנת 2009. נראה כי הנאשם לא השכיל לנצל הזדמנויות קודמות שניתנו לו, וחזר לבצע עבירת רכוש חמורה כאשר נקלע למצוקה.
במצב דברים זה, לא ניתן להיעתר לבקשת ההגנה להטיל על הנאשם עונש המצוי בקצהו התחתון של המתחם. יחד עם זאת, לאור השיקולים לקולא, ומאחר ומדובר בעונש מאסר בכליאה ראשון של הנאשם, ראיתי לגזור על הנאשם עונש שאינו מצוי ברף העליון של מתחם הענישה.

20. לאחר בחינת השיקולים השונים שפורטו לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 15 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, מיום 28.10.2014.

ב. 8 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע תוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון תוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר.

ד. פיצוי למתלונן בסך 5,000 ₪. הפיקדון שהופקד על-ידי הנאשם לצורך כך יועבר לזכות המתלונן על פי פרטים שתמסור המאשימה למזכירות.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים מהיום.

ניתן והודע היום כ"ו ניסן תשע"ה, 15/04/2015 במעמד הנוכחים.

רות לורך , שופטת, סגנית נשיא